

DE GRUNOPOST

Lees in dit nummer alles over onze nieuwe website: <https://pvgroningen.nl> op uw computer, laptop of mobiele telefoon.

Tijdens de ledenvergadering van 28 oktober zal ons lid de heer Nijland een dialezing geven over edelstenen en mineralen op postzegels. Naast zijn zegelverzameling heeft hij ook een mineralen verzameling.

VERENIGINGSBLAD VAN DE PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen
050-5259610

59e jaargang nr. 3   herfst 2024

Rietdijk

A° 1919

Postzegel- en Muntveilingen

- Een betrouwbare taxatie van uw verzameling?
- Een hoge opbrengst via een internationale veiling?
- Een gedegen en correcte afwikkeling van uw levenswerk?

Laat Rietdijk uw partner zijn!

In **april** en **november** telkens een grote postzegelveiling en in **juni** en **december** telkens een grote muntveiling.

Wij zijn doorlopend op zoek naar **postzegels** en **munten**!

Voor **grote** inzendingen komen wij graag naar u toe!

Bel: **070-364 79 57**

of mail: info@rietdijkveilingen.nl

Adres Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)
2514 GC 's-Gravenhage

Telefoon 070-364 79 57 (postzegelveiling)
070-364 78 31 (muntveiling)

Fax 070-363 28 93

Internet www.rietdijkveilingen.nl

E-mail info@rietdijkveilingen.nl

DE GRUNOPOST

verschijnt 4 x per jaar

Verenigingsblad van de Philatelisten Vereniging Groningen

Hoofdredacteur
Redacteur

Douwe van der Heide
Gerrit Visser

>> centraal e-mailadres voor kopij: pvgredactie@gmail.com <<

Het copyright ligt bij de auteurs!!

CENTRUM PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN

Adres: Emmastraat 5, 9722 EW Groningen; Telefoon: 050 - 525 96 10

Winkel en service-afdeling zijn elke woensdag van 10.00 - 16.00 uur en op zaterdag van 10.00 -12.30 uur geopend, maar u wordt aangeraden tijdens vakantieperiodes eerst 's ochtends te bellen, om te vragen of, en tot hoe laat, het Centrum open is die dag.

Website: www.pvg groningen.nl (**vernieuwd!**)

ISSN: 2211-0925

Contributie: € 50- per jaar (bij betaling vóór 1 januari van het nieuwe verenigingsjaar) t.n.v. Phil. Ver. Groningen, afd. contributie

Rekening nr.: NL98 INGB 0004 4911 02

Ledenadministratie: Jan Bennes Steur, J. Ellenbergerstraat 14, 9746 AJ Groningen, tel. 050 - 5772457; mail: pvgleden@gmail.com

mailadressen:

Voorzitter	pvgvoorzitter@gmail.com
Secretariaat	pvgsecretaris@gmail.com
Penningmeester	pvgpenningmeester@gmail.com
Afdeling Service	pvgnieuwttjes@gmail.com
Rondzendverkeer	pvggrondzending@gmail.com
Veiling	pvgveiling@gmail.com
Grunopost	pvgredactie@gmail.com
Ledenadministratie	pvgleden@gmail.com

59e jaargang - nr. 3

herfst 2024

Inhoudsopgave:

- pag. 2: Advertentie Rietdijk
- pag. 3: Verenigingsgegevens en mailadressen
- pag. 4: Inhoudsopgave, agenda, bestuursnieuws en kopijdata voor DE GRUNOPOST
- pag. 5: Bestuurlijke info + aankondiging ruildag in Leer (Duitsland) + Vraag en aanbod leden
- pag. 6: Van de voorzitter; met als thema onze nieuwe website
- pag. 9: Maarten Luther, door Gerrit Visser
- pag.10: De Wendensche Kreis Briefmarke, door Gerrit van der Molen
- pag.12: Julius Maggi - een man met visie, door Yvonne Kruse
- pag.17: Papierschaarste, door Gerrit van der Molen
- pag.18: USA poststuk met een verhaal (2), door Bert Rozema
- pag.19: Frankering gecontroleerd, door Douwe van der Heide
- pag.20: Het Hulppostkantoor te Koegras, door Peter Fokko Poortvliet
- pag.30: Aanvullingen op de francotakje stempellijst van Cees Janssen (door Douwe van der Heide)
- pag.32: Advertentie Corinthia

N.B. Van alle artikelen rust het copyright bij de auteurs (art. 1 auteurswet).

De ledenvergaderingen vinden plaats op de 4e maandagavond van de maand in het gebouw van BSV Selwerd (Elzenlaan 72, Groningen).

Koffie, thee, frisdrank, bier en wijn zijn gratis tijdens de ledenvergadering.

>> **Parkeren is hier na 18.00 uur gratis** <<

**Deze ledenvergaderingen zijn in 2024 op de volgende 4e maandagavonden:
23 september, 28 oktober, 25 november en 23 december**

**>> op 28 oktober is er een dialezing over edelstenen en mineralen door
ons lid, de heer Nijland**

AGENDA:

- 1) officiële opening 20.00 uur (zaal open om 19.00 uur, om te ruilen enz.)
- 2) behandeling notulen van de vorige vergadering
- 3) voorlezen eventuele ingekomen stukken
- 4) mededelingen
- 5) filatelistische nieuwtjes / nieuws
- 6) aanmelding nieuwe leden
- 7) pauze
- 8) eventuele lezing (meestal door Ernst Flentge), korte presentatie of discussie(stuk)
- 9) rondvraag
- 10) veiling, verloting of bingo (zie de website)
- 11) sluiting rond 22.00 uur

*****

**Kopij voor deGrunopost moet uiterlijk binnen zijn (en het liefst al
een maand van tevoren aangekondigd) vóór:**

- 1 februari** voor het voorjaarsnummer
  - 1 mei** voor het zomernummer
  - 1 augustus** voor het herfstnummer
  - 1 november** voor het winternummer
- N.B.** Als er teveel aanbod van kopij is, kan uw kopij soms pas later geplaatst worden.

Overzicht functionarissen:

Voorzitter:	Ernst Flentge
Secretaris:	Gerrit Visser
Penningmeesters	1e: Bé Buring en 2e: Ad Weening
Ledenadministratie:	Jan Bennes Steur
De Grunopost:	Douwe van der Heide en Gerrit Visser
Serviceafdeling:	Ad Weening, Watte Zijlstra en Klaas Gibcus
Veilingen:	Ad Weening en Bert Rozema
Hoofd rondzendverkeer:	Janneke Volckmann
Wergroep Bibliotheek:	Bibliotheekcommissie
Wergroep Plaatfouten:	Studiegroep Plaatfouten

Adviescommissie voor liquidatie van postzegelbezit

Deze commissie is ingesteld om de nabestaanden van onze leden belangeloos te adviseren bij de eventuele veiling of verkoop van een verzameling na het overlijden van de eigenaar. Omdat vaak onduidelijk is tot wie men zich in een dergelijk geval kan richten, adviseert het bestuur dat u in uw verzameling een briefje legt waarop de naam en telefoonnummer van het/een commissielid is vermeld:

Ad Weening, tel. 06-15593686

Douwe van der Heide, tel. 050-5276312

N.B. Helaas kunnen wij u alleen in ons Centrum adviseren. Wij komen niet bij u thuis!

*****

Ruildag in Duitsland: Op 28 september van 08.00 – 14.00 uur is er een Deutsch-Niederländischen Tauschtag in Hesel, Veranstaltungshalle, An der Fabrik 15, 0049-4954-6346, www.briefmarkenfreunde-leer.de

Namens ons lid: Oswald Janssen, **Briefmarkenfreunde Leer**, Am Helling 11, 26802 Moormerland, Deutschland

Bijeenkomst en herfstveiling van Fil. Ver. IJssel- en Lekstreek:

http://fvijenl.nl/wp-content/uploads/2024/08/Mededelingenblad-FV-IJssel-Lekstreek_j46_nr4.pdf

Vraag en aanbod van leden:

- 1) Ik zoek: Nederland blokje 1313 (Filacentovelletje 1984) los en in aantallen voor plaatreconstructie. Ik betaal 25 ct per velletje. E-mail aan Douwe v.d. Heide (drvdh@home.nl)
- 2) Ik zoek Michel nr. 16 (Stanley Gubbons nr. 42, 1 penny rood) van Engeland; ook in aantallen. E-mail: weeninga502@gmail.com
- 3) Verzamelaar van ansichtkaarten met Nederlandse molens wil graag zijn dubbele kaarten ruilen tegen kaarten met Amerikaanse molens. Bij interesse kunt u een mailtje sturen naar pvgpenningmeester@gmail.com

Van de voorzitter:

WE HEBBEN EEN NIEUWE WEBSITE: www.pvgroningen.nl

Na vele jaren gebruik te hebben gemaakt van de oude hebben we nu een compleet vernieuwde website voor de vereniging.

Waarom een nieuwe website? Wel, de oude was niet meer van deze tijd. De computerschermen zijn compleet veranderd. Van kleine mobieltjes tot hele grote grafische schermen.

En daarnaast willen we veel meer met u delen. Het moet een website zijn die van alles over onze prachtige vereniging kan laten zien. Van het programma van nu met de laatste informatie, tot informatie uit onze rijke historie. We zijn niet voor niets meer dan 100 jaar oud en nog steeds in Nederland een van de twee grootste algemene verenigingen met zo'n 250 leden!

Wat ziet u als u onze website opent:

Midden boven de gegevens van onze vereniging. Met daaronder groene knoppen met teksten. En daaronder ons blokje van het 100 jarig bestaan met een poststuk van Phil. Ver. Groningen uit het jaar van onze oprichting en afbeeldingen van de agenda en "word lid". Iedere keer als u klikt op **Home** veranderen die twee rechter plaatjes (Agenda en Word lid). Ook als u klikt op de foto's links en rechts op die groene balken krijgt u andere informatie. Dit is uniek voor een website.

De groene keuzeknoppen geven u ook weer iedere keer andere informatie. Ook de andere groene keuzeknoppen krijgen dan een andere functie. Als u op "Vereniging" klikt krijgt u: (zie de afbeelding bovenaan pagina 7, red.).

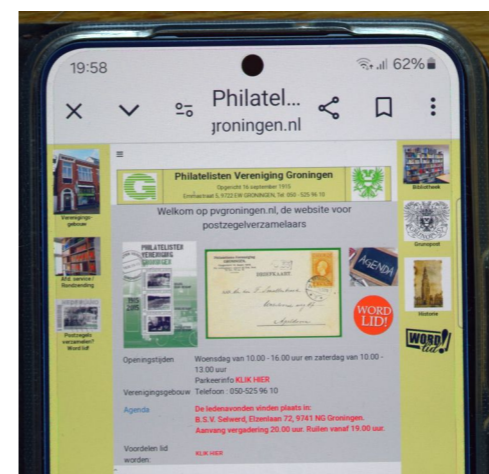
U ziet natuurlijk allerlei foto's van onze vereniging. Als u op die foto's klikt worden ze vergroot. Dit komt er nog anders uit te zien. Maar de goede basis is er. We zijn namelijk nog lang niet klaar (en dat wordt het nooit).

Wat ziet u verder: voor PVGRONINGEN staat een pijl. Als u hierop klikt gaat u weer naar de beginpagina. Dat gebeurt ook als u op HOME klikt. Maar wat is er verder veranderd? Wel, de groene keuzeknoppen zijn veranderd.

- U ziet **FILMPJES** met hieronder 8 filmpjes uit ons rijke verleden. Met name van ons 100 jarig bestaan. Veel kijk plezier!
- U ziet **PUBLICATIES** met hieronder de artikelen van onze vereniging. Hier komen artikelen van leden van onze vereniging die ergens anders geplaatst zijn. Bijvoorbeeld in het Maandblad Filatelie. En ook de artikelen uit de beurscatalogus van ons 100-jarig bestaan.
- U ziet **GESCHIEDENIS** met hieronder een verwijzing naar boek over "100 jaar Filatelie onder de Martinatoren" en naar de informatie van onze oude website die als historisch archief is bewaard.
- U ziet **GRUNOPOST** met hieronder het actuele nummer van de Grunopost, oude nummers vanaf 2015 tot heden en artikelen uit de rijke historie van onze Grunopost. Wilt u nog oudere Grunoposten inzien ga dan naar onze Bibliotheek in de Emmastraat. Daar zijn ze vanaf nummer 1 in te zien.
- U ziet **CONTACT** met hieronder de samenstelling van ons bestuur en hoe u hen kunt bereiken.

Op het moment dat ik dit schrijf hebben we net de lijst klaar van alle boekwerken die we hebben in onze BIBLIOTHEEK. Deze komt natuurlijk op de website. Zo kunt u ook verwachten dat er meer informatie komt over de onze afdeling Service, over onze Studiegroep Plaatfouten en onze activiteiten van de Bibliotheekcommissie. Maar we kunnen niet alles tegelijk natuurlijk.

OP UW MOBIELTJE OF KLEINE SCHERM

Als u onze website opent op uw mobieltje dan ziet het er ogenschijnlijk het zelfde uit. U ziet echter geen groene knoppen. Ontbreken die dan? Nee. Dat heeft te maken met het veel kleinere scherm. Ook al draait u uw mobieltje een slag, die knoppen komen niet in beeld. De website is wel groter.

Waar u op moet letten zijn de streepjes boven aan de website. Zie de rode pijl op de afbeelding. Dit is de knop om die groene keuzeknoppen te laten verschijnen. Als u deze aanklikt verschijnen dezelfde groene keuze knoppen, maar dan als groene balken.

Op uw mobieltje krijgt u zo dezelfde mogelijkheden als op een computerscherm. Maar dan alles wel erg verkleind. De streepjes bovenin het beeld zijn nu ook een kruisje geworden.

Onze webmaster en lid Ron van den Berg heeft en krijgt er zijn handen vol aan.

Reacties op onze website.

Vrijwel unaniem zijn de reacties zeer lovend. Als bestuur hebben we een bericht uit laten gaan aan onze collegaverenigingen in het noorden, het Maandblad Filatelie, de KNBF, specifieke leden van andere verenigingen, die veel met websites te maken hebben en een aantal leden van onze vereniging.

Het Maandblad Filatelie reageerde direct en heeft hier al een artikel over geplaatst! Ook de Collectclub, bekend van hun blad, gaat een artikel plaatsen in het volgende nummer. Het interview hiervoor is al afgenomen. De KNBF heeft de verwijzing naar onze nieuwe website ook al aangepast. Alom een groot succes tot dusver. En hopelijk worden toekomstige bezoekers verleid om lid te worden.

Ernst Flentge

Maarten Luther (1483 - 1546) door Gerrit Visser

In 1983 heeft Duitsland een herdenkingszegel uitgegeven ter ere van de 500ste geboortedag van Martin Luther. Ook in Nederland werd hiervoor een zegel uitgegeven.

Martin Luther werd op 10 november 1483 geboren in Eisenach in het oosten van Duitsland. Zijn ouders behoorden tot de betere klasse. Hierdoor kon Martin studeren, eerst in Eisenach, daarna in Erfurt. In die tijd sloeg de pest om zich heen, en verschillende docenten van de universiteit bezweken. Dit maakte veel indruk op Luther.

Uiteindelijk ging Luther in Erfurt rechtswetenschap studeren om later de zaken van zijn vader over te kunnen nemen. Tijdens een reis naar zijn ouders overviel hem een zwaar onweer, Luther was in doodsangst, riep de heilige Anna aan, en belooft haar monnik te worden.

In herfst 1505 kwam Luther in het Augustijnenklooster in Erfurt terecht. In herfst 1506 werd hij als monnik aangenomen. Daarna ging hij godgeleerdheid studeren in Wittenberg en op 4 april 1507 werd Luther tot priester gewijd. Hij klimt verder op in de kloosterhiërarchie en in 1512 promoveert Luther als theoloog. Luther komt in 1515 in conflict met de kerk. De paus in die tijd wilde in Rome een nieuwe kerk bouwen en ging ter financiering aflaten verkopen. Hiermee konden gelovigen hun zonden afkopen. Luther betoogde dat alleen de biecht voor genade zorgen kan.

Algemeen wordt aangenomen dat Luther op 31 oktober 1517 zijn 95 stellingen aan de kerkdeur in Wittenberg spijkt. In elk geval stuurt hij zijn bezwaar tegen de aflaten, tezamen met de stellingen, aan verschillende bisschoppen in het land. Ook aan wetenschappers worden brieven gestuurd. Luther wil hiermee het debat op gang brengen.

Het openbaren van de 95 stellingen wordt als het begin van de reformatie gezien. Duitsland heeft in 2017 een zegel uitgegeven ter herdenking van deze dag 500 jaar geleden.

De 95 stellingen worden door de katholieke kerk verworpen en Luther ziet zich gedwongen een eigen theologie te vormen. De kerk wil dat Luther zijn leer verwerpt, en dreigt met verbanning. Luther verdedigt zich, maar op 3 januari 1521 wordt hij in de ban gedaan. Luther gaat preken, zijn geschriften worden door Europa verspreid en vinden overal medestanders. Ook vertaalt hij het Nieuwe Testament in het Duits. Zo konden veel meer mensen kennis nemen van de bijbel. Tevens was dit een belangrijke stap naar een Duitse eenheidstaal.

Wittenberg wordt nu het centrum van de reformatie in Duitsland. Luther keert er onder bescherming van de keurvorst van Saksen terug en leidt een en ander in goede banen. Hij trouwt in 1525 met de gevluchte non Katharina von Bora. Katharina was een goede huisvrouw en kon goed met geld omgaan. Ze krijgen 6 kinderen. Katharina is in 1999 geëerd met een postzegel.

Luther moet nu balanceren tussen de eisen van de landvorsten en de reformatie, die alle kanten uitschiet. Zo komt hij in conflict met Erasmus en met de Zwitser Zwingli.

Luther overlijdt op 18 februari 1546, op 62-jarige leeftijd, waarschijnlijk aan een hartaanval.

Bron: www.luther.de, wikipedia

*****

De Wendensche Kreis Briefmarke

Regelmatig vind ik in uitzoekpartijen zegels die we niet veel zien. In dit geval betreft het een zegel die ik tegenkwam tijdens de controle van mijn verzamelgebied Baltische Staten. Het gaat om onderstaande zegel:

Op internet vond ik informatie over deze zegel. Daar bleek dat het gaat om een door de Wendensche Kreispost uitgegeven postzegel in 1875. De arm die we hier zien met in de hand een zwaard is het wapen van het district Wenden.

In Wenden zijn meerdere postzegels uitgegeven, zoals een zegel in 1901, waarop de burcht van Wenden is te zien. Zoals gebruikelijk werden de zegels in Wenden niet afgestempeld maar door de postbezorger met pen vernietigd. Over deze penvernietiging heb ik al eens eerder iets geschreven in een artikel over de postbezorging in de Baltische Staten. Dit betreft het artikel over Lijfland en Kurland. De postdienst was actief tussen 1862 en 1903 en bediende vooral de grootgrondbezitters rond de stad.

Omdat de meeste grootgrondbezitters Duits spraken was de voertaal bij de postdienst ook Duits. De postdienst gaf eigen postzegels uit, eerst met Duitse, later, toen de tsaar wilde proberen Lijfland bij Rusland te voegen, werden de zegels ook uitgegeven met Russische teksten.

Hoewel het gemeentebestuur van Wenden niet de bevoegdheden van een Zemstvo (land of gebied) had, worden de postzegels van de Wendensche Kreis doorgaans ingedeeld bij de zemstvozegels. Deze postdienst was een aanvulling op de "normale" post en de brieven werden door de postbode meegenomen op zijn ronde langs de landgoederen en direct door hem bezorgd. Ze kwamen dus zelden langs een postkantoor. De postzegels zijn dan ook zelden met een stempel vernietigd, maar meestal met een kras van de pen die de postbode bij zich had.

Een brief tot één lot (= 12,8 gram) binnen het gebied van de Kreis kostte 2 kopeken. Die waarde hebben dan ook bijna alle postzegels van de Kreispost. Voor iedere lot meer kwam daar 2 kopeken bij. Het was ook mogelijk om poststukken voor bestemmingen buiten de Kreis aan de postbode mee te geven. Dan betaalde de afzender het normale Russische tarief voor zo'n poststuk (in de tijd dat de Kreispost actief was, was dat eerst 10 kopeken, later 8 kopeken en ten slotte 7 kopeken voor een brief, en eerst 5 kopeken, later 4 kopeken en ten slotte 3 kopeken voor een briefkaart). Dat porto moest hij voldoen in normale Russische postzegels. Daarnaast moest hij een zegeltje van 2 kopeken van de Kreispost plakken. Als de afzender het poststuk binnen de stad bij het postkantoor inleverde of in een brievenbus gooide, was een zegeltje van de Kreispost niet nodig. Het ging echt om een toeslag voor het inschakelen van de postbode.

Als een poststuk is gefrankeerd met een Russische en een Wendense zegel, is de Russische doorgaans vernietigd met een stempel en de Wendense met de pen!

De postdienst nam naast brieven ook pakjes mee. Daarvoor waren speciale postzegels. Een pakje kostte 4 kopeken. De zegels werden soms doormidden geknipt, zodat de helften te gebruiken waren voor een brief. Dat mocht.

Nog enkele voorbeelden van gebruikte Wendense postzegels:

Russische postdienst, die alleen in de stad, en niet op het platteland, brieven bezorgde. Toen de Russische postdienst dat wel ging doen, werd de Kreispost dan ook opgeheven. De brieven die met de lokale postzegels waren gefrankeerd, werden door de postbode

Gerrit van der Molen

Literatuur:

- 1) (Ruud van Wijnen), 'De postgeschiedenis van de distriktspost van Wenden, deel 1', Het Baltische Gebied, 1 juni 1985, blz. 12-18.
- 2) (Ruud van Wijnen), 'De postgeschiedenis van de distriktspost van Wenden, deel 2', Het Baltische Gebied, 1 januari 1986, blz. 30-36.
- 3) (Ruud van Wijnen), 'De postgeschiedenis van de distriktspost van Wenden, deel 3', Het Baltische Gebied, 1 juli 1986, blz. 10-22.

JULIUS MAGGI door Yvonne Kruse

Julius Maggi werd geboren in 1846, in Frauenfeld, Zwitserland, als zoon van een Italiaanse vader (immigrant) en zijn Zweedse vrouw. Zijn nieuwsgierigheid en drang tot ondernemen werden gestimuleerd toen hij over de denkbeelden van de arts en fabrieksdirecteur *Fridolin Schuler* hoorde.

De voedingssituatie van de fabrieksarbeiders was ronduit ellendig te noemen. Daar ook veel vrouwen werkzaam waren in de fabrieken, was er vaak niet genoeg tijd om te koken en koude gerechten of alcohol vervingen vaak de warme maaltijden. De maaltijden die geserveerd werden in de fabriekskantines waren niet voldoende voedzaam en de gevolgen waren: ondervoeding, maagaandoeningen en hoge kindersterfte.

Schuler kwam met een volksvoedingsmiddel dat bestond uit peulvruchten. Het was een goedkope bron van eiwitten, had een hoge voedingswaarde, was licht verteerbaar en voor een redelijke prijs te krijgen. Samen met Schuler ontwikkelde Julius Maggi dit nieuwe product en eind 1884 werd het eerste industrieel geproduceerde peulvruchtenpoeder op de markt gebracht, daarna gevolgd door acht varianten. In 1897 richtte hij het bedrijf Maggi GmbH op in de Duitse stad Singen. Het is nog steeds de grootste Maggi-fabriek in Duitsland.

In 1886 breidde hij het aanbod uit met kant-en-klaar soepen, waarvan het peulvruchtenpoeder, naast smaakstoffen, een belangrijk ingrediënt vormde. Datzelfde jaar lanceerde hij het Maggi-aroma in het bruine flesje met de lange hals. Dit werd zo populair dat de kruidenplant lavas, die een soortgelijke geur heeft, in de volksmond Maggi-kruid ging heten, ook al is deze plant helemaal geen bestanddeel van het aroma.

Biefkaart van Maggi Berlijn W. naar Donauwörth, Beieren, gedateerd 1901. Perfin M.

Maggi introduceerde voor die tijd ongebruikelijke, uitgebreide sociale voorzieningen, zoals een kantine, arbeidersappartementen, bedrijfsverzekeringen, weduwen- en ouderdomspensioenen en, in 1906, een vrije zaterdag. Tijdens een staking in de fabriek in Singen in 1907 beschuldigde Julius het management van "verlies van contact met de arbeiders" en stelde de oprichting voor van een "arbeiderscomité", een vroege vorm van ondernemingsraad. In 1912 sloot Maggi Singen de eerste CAO in de Duitse voedingsindustrie.

In Nederland werd vanaf 1897 Maggi geïmporteerd door Paul Horn. In 1925 werd de bedrijfsnaam omgedoopt tot "Fabriek voor Maggi's Voedingsmiddelen" en de firma verhuisde van de Raamgracht te Amsterdam naar een kantoor met opslagruimte aan de Haarlemmerweg in Amsterdam, dat in 1933/34 omgebouwd werd tot productielocatie voor het merk Maggi. De sterke Maggi-geur die vrijkwam bij de productie van de bouillonblokjes was altijd in de wijde omgeving te ruiken. In 1994 werd besloten de bijna 60 jaar oude fabriek te sluiten en de productie te verplaatsen naar Venray. Sinds 2005 wordt Maggi niet meer in Nederland geproduceerd. Inmiddels was Maggi al in 1947 overgenomen door het bedrijf Nestlé. "Een beetje van jezelf en een beetje van Maggi" werd een bekende slogan in Nederland.

In 1908 werd het revolutionaire bouillonblokje uitgevonden, eerst in capsules, daarna in blokjes. Maggi was inmiddels uitgegroeid tot een wereldwijd concern, een merk van kant-en-klare soep, bouillon, bouillonblokjes, ketchup, sauzen en noedels. Het merk werd onderdeel van Nestlé. De producten worden op alle continenten geproduceerd. Julius was zijn tijd ver vooruit: de kracht ligt in de reclame! De ene slogan na de andere volgde. Veel kleurrijke advertenties vonden hun weg naar de consument en de grote kunstenaar Alfons Mucha, geboren in het huidige Tsjechië, ontwierp een reclameposter in zijn bekende Jugendstil. In Frankfurt am Main is het hoofdkantoor van Maggi gevestigd. De stad biedt een aantal 'Maggi-Kochstudio's: verkooppunten en snelrestaurants.

reclameposter voor Maggi van Mucha

Hieronder een kwitantie (plus achterkant) van Maggi Berlijn W. aan een klant in Rodange, Luxemburg, gedateerd 1909. Aangetekend en onder rembours. 2 Perfins M.

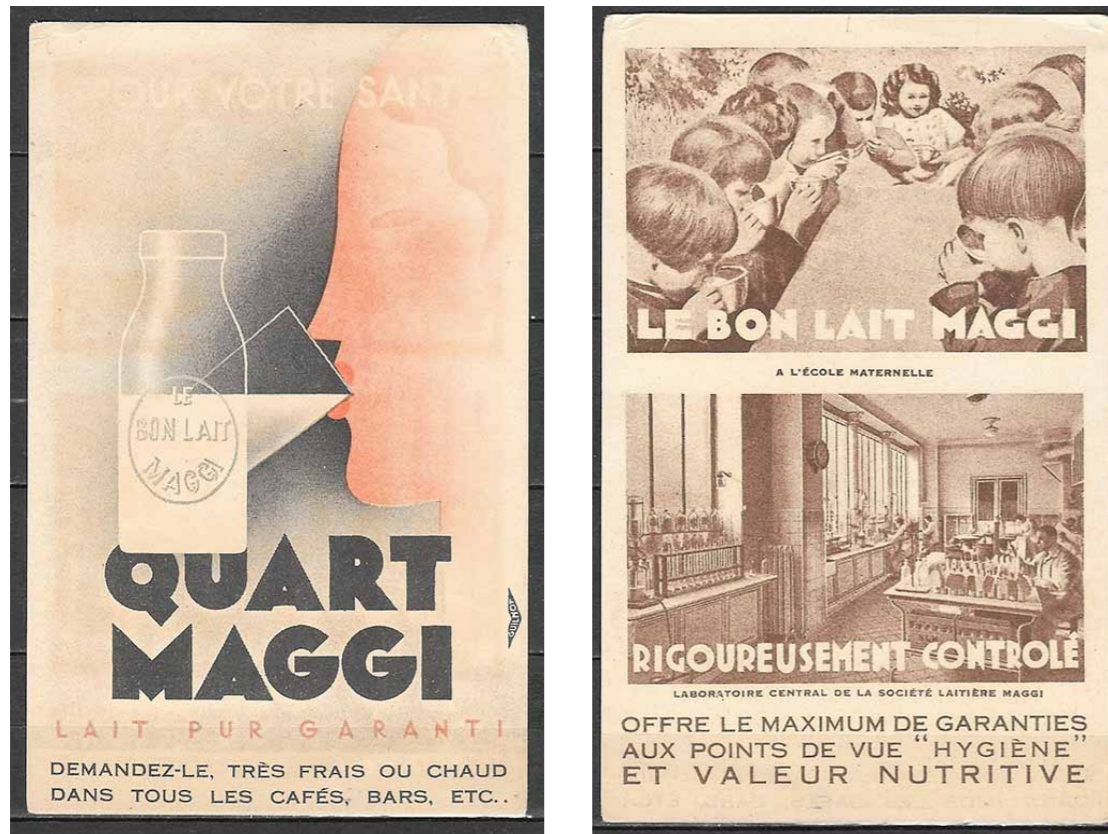
Het sympathieke Maggi-kokje Fridolin was in de jaren vijftig van de vorige eeuw een begrip in Duitsland. Het kokje reisde met een grote MAGGI-wagen door het land en wanneer hij ergens stopte ging de klep aan de zijkant van de wagen open. Huisvrouwen en kinderen kwamen aangevlogen en werden overladen met lekkere hapjes, recepten, folders en kookideeën. Tik zijn naam in op YouTube en je ziet het originele reclamefilmpje van Fridolin uit die tijd.

Julius woonde vanaf 1902 in Parijs en maakte het bedrijf in Frankrijk populair met allerlei nieuwe producten. Hij richtte de "Société Laitière Maggi" op, een melkbedrijf van gepasteuriseerde melk. In de regio's rondom Parijs werd de melk van de ongeveer 40 melkfabrieken verzameld en per trein naar de hoofdstad vervoerd. Het was een bloeiende on-

neming en er werden bijna 100 miljoen liters melk per jaar verkocht.

Met de melk die niet verkocht werd, werden boter, kaas en, in 1912, de eerste Maggi-yoghurts geproduceerd. Ook de SLM werd overgenomen door Nestlé en hield op te bestaan in 1949.

In 1912 overleed Julius Maggi. Hij leeft voort over de hele wereld, zowel van Australië tot in de V.S. In Azië beroemd door zijn noedels en vooral in Afrika, waar zijn bouillonblokjes dagelijks worden gebruikt bij de bereiding van de warme maaltijd. In Europa zijn talloze producten toegevoegd zoals kant-en-klare maaltijden, rode currysaus en kokosmelk.

Julius Maggi – een man met visie.

Dit artikel van Yvonne Kruse is met haar toestemming overgenomen uit Postzegelblog.nl

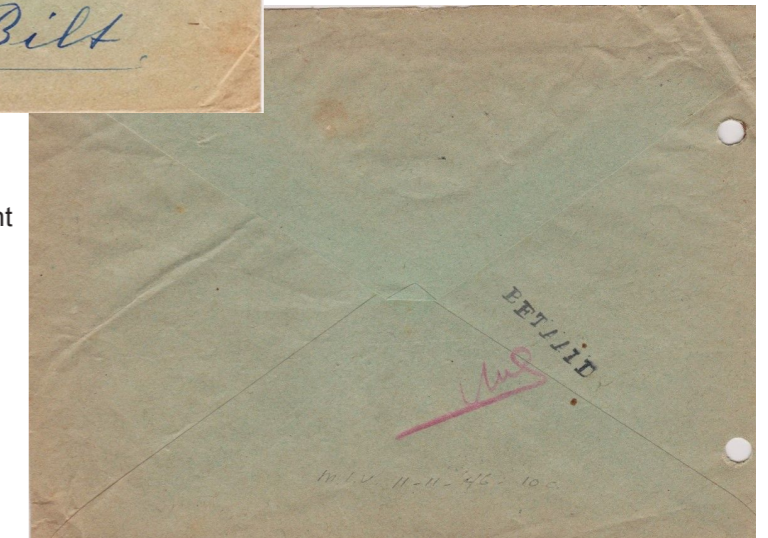
Papierschaarste, wat nu?

Onlangs liet Ad Weening mij onderstaande envelop zien en vroeg: zie je hier ook iets aan?

voorkant

en achterkant

Helaas is de eerste frankering op de envelop slecht leesbaar. Een afstempeling middels een frankeermachine.

De afzender is LENTIES & DROSSAERT in 's 's-Hertogenbosch. De geadresseerde is Mej. Th.B.M. Kotte in Beers. Het poststuk is op 19 oktober 1946 verzonden als DRUKWERK. Het toen geldende tarief voor de verzending van drukwerk was 7 cent.

Maar Th. Kotte gebruikte deze envelop om een bericht te sturen aan Het Bedrijfschap voor Pluimvee en Eieren te De Bilt. Door het bijna onleesbaar maken van de eerste adresgegevens was dit geen probleem. Helaas voor de afzender dacht ze waarschijnlijk dat het tarief om een brief te verzenden nog steeds 7 cent was. Maar ook het woord DRUKWERK was doorgestreept, Vanaf 11 november 1946 bedroeg het tarief voor de verzending van een brief 10 cent. Er moest derhalve strafport worden betaald.

Op de achterkant van de envelop staat BETAALD. Hieruit kan dus de conclusie worden getrokken dat deze strafport is betaald. Door afzender of ontvanger is niet bekend.

Altijd weer leuk om dergelijke poststukken te bestuderen.

Gerrit van der Molen

USA Poststempels met een verhaal (2) door Bert Rozema

"Let us dare to read, think, speak and write" (*Laten we durven lezen, denken, spreken en schrijven*) is een citaat van John Adams, 2e president van de United States of America. John Adams was een van de Founding Fathers (*noot 1*). Ik trof een gedeelte van het citaat aan op een zegel van de vlaggenserie (Connecticut) van de USA uit 2008.

Het citaat van John Adams dient als een oproep tot actie voor individuen om actief deel te nemen aan intellectuele en maatschappelijke bezigheden.

Lezen: Is de basis van kennis. Adams moedigt ons aan om ons te verdiepen in boeken, artikelen en een breed scala aan geschreven materiaal. Door veel te lezen, kunnen we ons begrip van de wereld vergroten en nieuwe perspectieven krijgen.

Denken: Kritisch denken is een essentiële vaardigheid die ons in staat stelt om te analyseren, te evalueren en weloverwogen beslissingen te nemen. Adams roept op om diep na te denken over de informatie die we tegenkomen, en moedigt scepsis en intellectuele nieuwsgierigheid aan.

Spreken: De handeling van het spreken verwijst naar het aangaan van een open en zinvol discours. Adams benadrukt het belang van het uiten van onze gedachten en ideeën, het bijdragen aan de uitwisseling van informatie en het bevorderen van de dialoog binnen onze gemeenschappen.

Schrijven: Is een krachtig hulpmiddel voor zelfexpressie en communicatie. Adams moedigt ons aan om onze gedachten, ideeën en ervaringen te documenteren. Schrijven helpt ons niet alleen om ons eigen denken te verhelderen, maar stelt ons ook in staat om onze kennis en inzichten met anderen te delen. Hoe waar en van belang is bovenstaande quote van Adams voor de huidige wereld en zeker ook voor de USA vandaag!

John Adams (30 oktober 1735 - 4 juli 1826) was een Amerikaans staatsman, advocaat, diplomaat, schrijver en grondlegger, die van 1797 tot 1801 de tweede president van de Verenigde Staten was. Adams werd gekozen voor twee termijnen als vice-president onder president George Washington en werd in 1796 verkozen tot president van de Verenigde Staten. Hij was de enige president die werd gekozen onder de vlag van de Federalistische Partij (*noot 2*).

Noot 1) De Founding Fathers waren de grondleggers van de Verenigde Staten van Amerika. Na het ondertekenen van de Declaration of Independence, de Onafhankelijkheidsverklaring, stelden ze, geïnspireerd door het Europese verlichtingsdenken, de Amerikaanse grondwet op.

Noot 2) De Federalistische Partij was een nationalistische Amerikaanse politieke partij en de eerste politieke partij in de Verenigde Staten. De partij domineerde de nationale regering onder Alexander Hamilton van 1789 tot 1801. In 1800 werden de federalisten verslagen door de Democratisch-Republikeinse Partij en ze hebben daarna geen rol van betekenis meer gespeeld in de Amerikaanse politiek.

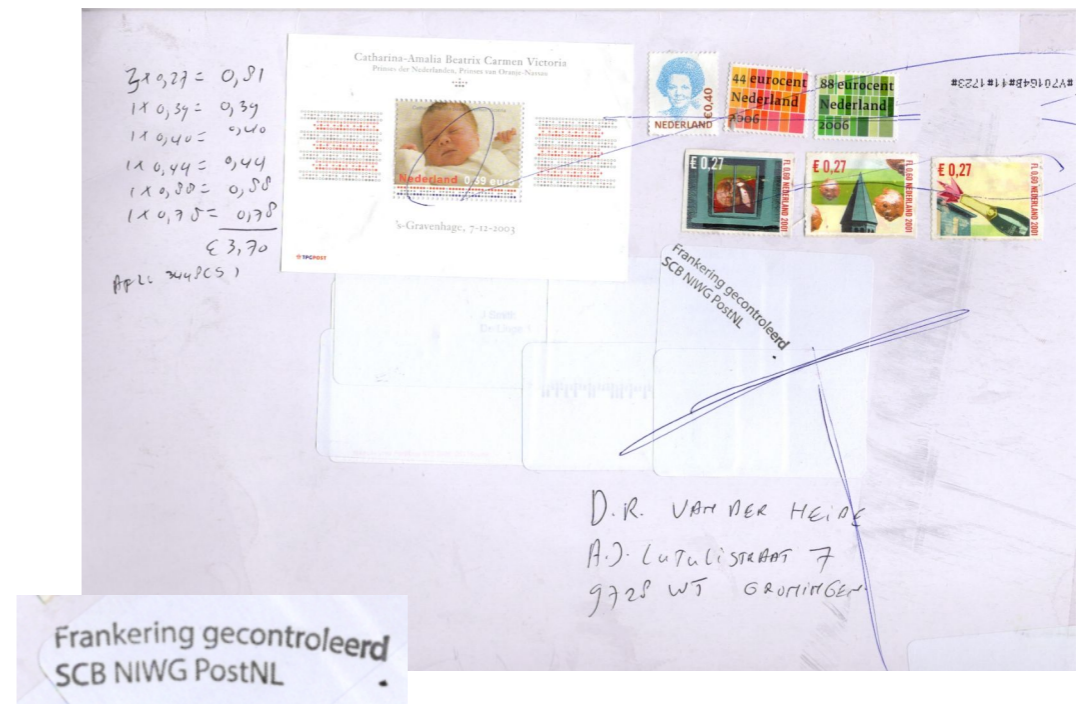
Bron: Eigen verzameling en Wikipedia

Frankering gecontroleerd.

We kennen allemaal wel het stempeltje hiernaast, dat zo nu en dan op onze ontvangen post is afgedrukt, en dat soms gevolgd wordt door een verzoek van PostNL om strafporto te betalen.

Onlangs kwam er bij mij een grote brief binnen met een soortgelijk stempel, dat ik nog niet eerder had gezien:

Onder de zegels stond - gestempeld - Frankering gecontroleerd / SCB NIWG PostNL + een grote (handgeschreven) T, hoewel de brief correct was gefrankeerd: € 3,70 (tot 350 gram). Er volgde géén verzoek om strafport te betalen, dus waarom dan die T van strafport? Wel werden de zegels ontwaard op de beruchte PostNL-manier; met een pen!

En dan de betekenis van **SCB NIWG PostNL?**

Op het internet vond ik het volgende: SCB = Sorteercentrum Brieven en NIWG = Depot Nieuwegein Postpakketten PostNL, een gerobotiseerd sorteercentrum (sinds 2020). 't Is maar dat je het weet.

Douwe van der Heide (pvgredactie@gmail.com of drvdh@home.nl)

Het Hulpkantoor te Koegras 1852-1880 en 1908-1913

Peter Fokko Poortvliet, samensteller

De Postroute van Haarlem naar Den Helder liep onder de duinen (de Zanddijk) langs en eindigde, sinds het midden van de 18de eeuw, in Herberg de Roode Leeuw in Den Helder. Van hieruit werd de post verzorgd naar de schepen op de rede en naar de eilanden Texel, Vlieland, Terschelling en Wieringen. Het postkantoor verhuisde in 1834 naar de Kanaalweg. In 1871 werd daar het pand van notaris Hidde Bok betrokken en verbouwd tot hoofdkantoor. Op last van de bezetter werd dit gebouw in maart 1944 gesloopt.

Tussen 1830 en 1834 was er aan het Nieuwediep nog een distributiekantoor voor de post gevestigd.

Instelling Hulpkantoren:

Op 1 augustus 1850 werden er, bij Resolutie van de Minister van Financiën van 1 augustus 1850 (Circulaire 419), landelijk hulpkantoren ingesteld met als beheerder een ambtenaar, **de brievegaarder**, dit met de gelijktijdige opheffing van de distributiekantoren. De Circulaire beschrijft in haar artikelen diverse regelingen en handelingen betreffende de dagelijkse gang van zaken waar de brievegaarder zich aan moest houden. Hierbij enkele artikelen:

Art. 10 *“De brievegaarders plaatsen van buiten aan hunne woning een geschilderd bord, met het opschrift in duidelijke letters: **Hulpkantoor der Brievenpost**, zonder meer. Het plaatsen van alle andere opschriften, met of zonder wapen, wordt verboden”.*

Art. 11 *“Zij plaatsen bovendien van buiten aan hunne woningen, op eene voor het publiek toegankelijke plaats, onder of in de nabijheid van het bovengenoemd bord eene goed gesloten houten brievenbus, of eene gesloten brievenbus binnen ‘s huis, met eene opening naar buiten waarin voor een ieder gelegenheid is om, zonder eenige bijbetaling, brieven die niet gefrankeerd worden te werpen. Kosten voor plaatsen en onderhouden dier brievenbus, en van het bord bij het vorig artikel bedoeld, zijn voor rekening van de Brievegaarders”.*

Art. 13 (extract:) *Het staat de brievegaarder vrij een bestelgeld boven het port te heffen ter tegemoetkoming in de kosten der bestelling aan min of meer afgelegene huizen. Het bestelgeld zal niet meer dan 2½ ct per brief en een cent voor ieder pakje drukwerk bedragen.*

Tussen 1817 en 1824 werd het Noordhollandskanaal gegraven. Aan de oostzijde van het kanaal vanaf het Nieuwediep tot de Zijpe werd de Koegraszeedijk als bescherming tegen de Zuiderzee aangelegd.

De westoever werd eveneens bedijkt als onderdeel van de indijking van het Buitenveld, later genoemd de Koegraspolder. Met de bagger uit het kanaal werd de dijk aan de westkant opgehoogd en de Rijksweg aangelegd.

Tijdens de inpoldering was er aan het kanaal een woonkeet geplaatst, hier ontstond het buurtschap “De Blauwe Keet”. In het buurtschap was een herberg met de naam **De Blauwe Keet**, en ook een houtzaagmolen.

De Blauwe Keet was gesitueerd tussen de spoorwegovergang over het NH-kanaal en de afslag naar Julianadorp van de N9.

In 1849 waren er in de nieuwe polder nog geen wegen; wel waren er enkele stolpboerderijen en arbeiderswoningen en was er een school gebouwd.

Op 5-11-1852 werd een hulpkantoor geopend aan het Noordhollandskanaal in de Koegraspolder (Julianadorp en omgeving). Het kantoor viel onder het hoofdkantoor te Den Helder. Brievegaarders waren J. Vader 1852-1868, opgevolgd door zijn schoonzoon IJ. Buik 1869-1880.

Het Hulpkantoor was gevestigd in het woonhuis van Jan Vader. Gezien de advertenties was dit de Herberg **De Blauwe Keet** waar hij ook kastelein was; ook deze functie nam zijn schoonzoon over.

Men zal op **Woensdag den 26 Augustus 1863**, des voormiddags *elf* ure, ten huize van den Kastelein **JAN VADER**, in de Herberg **DE BLAAUWE KEET**, aan het N. H. Kanaal, onder de gemeente *Helder*, in het openbaar verkoopen: Eene

Met toestemming van het Edel-Achtb. Bestuur der gemeente *Helder*, zal **IJ. BUIK**, Kastelein in de **Blauwe Keet**, te **KOEGRAS**, op **ZONDAG 27 AUGUSTUS 1871**,

Meldingen van de Herberg De Blauwe Keet met de kasteleins Jan Vader en IJ. Buik

Het Hulpkantoor had als taak de postverzorging met de Koegraspolder, de Anna Paulownapolder (ingedijkt 1846) en het transport van post van/naar de veer(post)boot van Ewijksluis met bestemming Wieringen.

OP 20-12-1865 werd de spoorlijn (officiële naam **Spoorlijn K**) van Den Helder naar Alkmaar geopend met een Halte Koegras bij de spoorbrug.

De Blauwe Keet, foto HHV (Helderse Historische Vereniging)

**HOLLANDSCHE
IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.**
**Noordhollandsche
STAATS-SPOORWEG.**
OPENING DER DIENST,
op Woensdag 20 December 1865.
VERTREK VAN HELDER:
7 uur 50 min. - 1 uur 50 min. - en 5 uur 50 min.
VERTREK VAN ALKMAAR:
11 uur. - 4 uur 10 min. - en 9 uur 20 min.

Opening Spoorlijn K

**HOLLANDSCHE IJZEREN
SPOORWEG - MAATSCHAPPIJ.**
Halt KOEGRAS.
Van 1 Maart af zullen de treinen des Donderdags,
Vrijdags en Zaturdags **NIET** meer ophouden aan het
KOEGRAS, zijnde die halt ingetrokken.
Amsterdam, 1 Maart 1866.
DE ADMINISTRATEUR.

Op 1 maart 1868 werd de halte Koegras
weer gedeeltelijk opgeheven

De dagelijkse gang van zaken:

Naast de postale werkzaamheden op het hulppostkantoor (Hpk.), was de brievengaarder belast met de navolgende bodelopen:

- De dagelijkse dienst 870 van de postschipper van Wieringen via Van Ewijcksluis naar Oudesluis. Deze dienst werd in 1854 vervangen door een tweemaal daagse dienst van Wieringen naar Van Ewijcksluis.
- In aansluiting hierop begon, ingaande 1-1-1855, de tweemaal daagse dienst 871 van Koegras naar Van Ewijcksluis v.v.
- De brievengaarder van Koegras moest ook bestelhuis houden in Van Ewijcksluis en voorts bestellen in de Anna Paulownapolder (1845).

- De dienst 871 werd in 1860 weer vervangen door de dienst 994 van Koegras naar Kleine Sluis v.v. met de brievengaarder van Koegras, die ook tweemaal daags de post voor/van Wieringen en de Oostpolder bracht en haalde naar/van de Kleine Sluis en verder nog alleen in de Westpolder bestelde. Afstand 1¼ uur gaans.

Hij moest om ongeveer 7¾ uur 's morgens en ca. 5 uur 's avonds aan de Kleine of Poldersluis zijn en vertrok 's morgens na aankomst van de Haarlemse Post (Postdienst van Haarlem-Alkmaar-Den Helder). Voor de bestelling genoot hij fl 150,- per jaar naast zijn jaarwedde van fl 200,- als brievengaarder.

Voor de bodeloop van de Poldersluis naar de Van Ewijcksluis v.v.; dienst 995 (oude dienst 871), tweemaal daags, werd S. Groet als postbode aangesteld, die aldaar bestelhuis moest houden en in de Oostpolder moest bestellen.

Na de opening van de spoorlijn Alkmaar - Den Helder op 20-12-1865 en de vestiging van een Hpk in Anna Paulowna (A.P.) op 1-7-1867, liep de post van Wieringen via het Hpk Anna Paulowna naar het station en verviel de dienst Koegras - Kleine Sluis.

Het Hpk Koegras had daardoor weinig of geen nut meer en werd daarom opgeheven in 1880. Toch waren er in 1880 nog bodelopen van Koegras naar het station Anna Paulowna v.v. en van Hpk Anna Paulowna naar Koegras v.v.

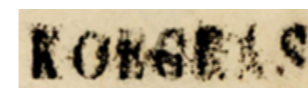
De stempels van het Hulppostkantoor Koegras:

In **Circulaire 419 Art. 14** een mededeling over het gebruik van het naamstempel:

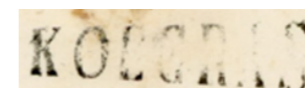
“De Brievenvaarders zijn verplicht alle brieven, van hun kantoor afkomstig, vóór dat zij die naar elders verzenden, te stempelen.

Zij bedienen zich tot dat einde van eenen stempel, die hun door het Hoofdbestuur wordt verschaft, en die niets dan den naam van het hulpkantoor bevat. Deze stempel wordt achter op de brief afgedrukt met zwarten drukinkt, en dient alleen om den oorsprong der brieven aan te wijzen. De brieven worden, dienonverminderd op de gewone wijze op de postkantoren, zoo van vertrek als van aankomst, gestempeld”.

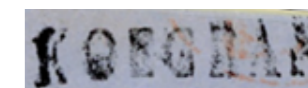
Het naamstempel Koegras: lengte 26 mm, hoogte 5 mm (soms rechts 4 mm) werd geplaatst op de achterzijde van het poststuk:

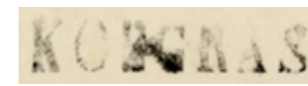
23 mei 1853

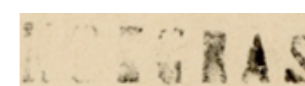
24 nov 1853

26 jun 1855

24 apr 1856

9 jun 1858

Op de volgende pagina is een brief, geschreven 23-5-1853 te Wieringen (nog geen hulppostkantoor), of met een schipper naar Van Ewijcksluis/Oudesluis gebracht of door een reiziger afgeleverd te Koegras (naamstempel Koegras op keerzijde), vervolgens via de postroute van Den Helder naar Alkmaar, daar afgestempeld op 25/5, met op de keerzijde het aankomststempel Rotterdam 26/5.

Brief van 23-5-1853 te Wieringen; aankomst 25-5 te Rotterdam

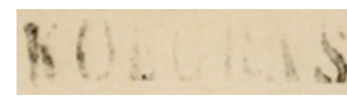

Briefomslag van 9-6-1858, gepost te Koegras vandaar naar het Postkantoor te Alkmaar en via het Postkantoor Delfzijl (10-6-1858) bezorgd te Termunten

Op 25 januari 1865 werd Circulaire 639 Art. 2 gepubliceerd met een nadere mededeling over het gebruik van het naamstempel :

“Volgens art.14 der Circulaire no. 419, moet het stempel der Hulpkantoren van achter op de brieven worden afgedrukt. Daar dit voorschrift somtijds ongelegenheid veroorzaakt, vooral met opzigt tot de berekening van het port – vermits er gevallen zijn dat de toepasselijkheid van het port bepaald wordt, niet door den stempel van het Postkantoor, 't welk op de voorzijde der brieven wordt afgedrukt, maar door het Hulpkantoor zelve van waar zij herkomstig zijn—zoo worden de Directeuren uitgenoodigd, om de onder hen ressorterende Brievengaarders last te geven, in het vervolg den stempel van hun Hulpkantoor af te drukken op de voorzijde der brieven regts, in de bovensten hoek van het adres”.

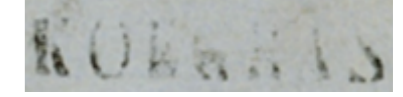
Vanaf dat moment werd het stempel op de voorzijde geplaatst:

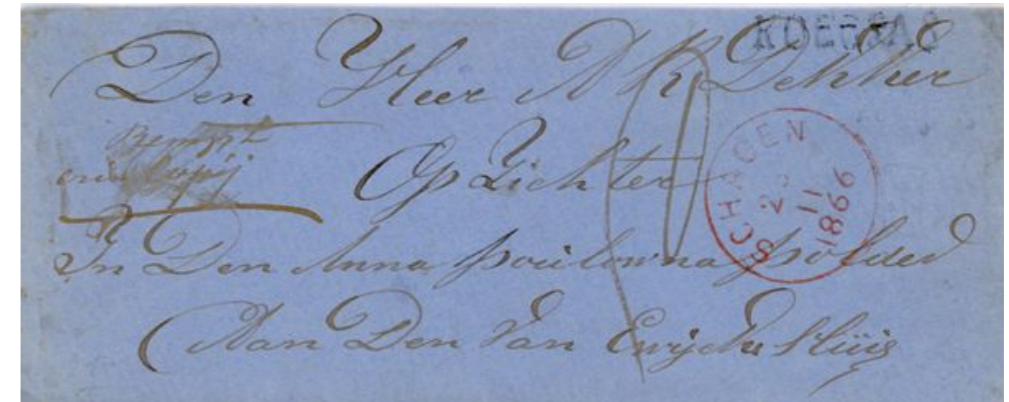
19 maart 1865

23 november 1866

3 februari 1867

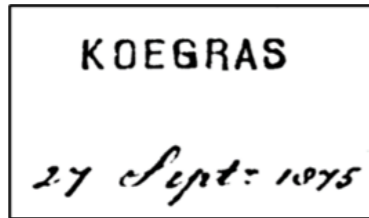

Enveloppe gepost te Koegras (naamstempel voorzijde) verstuurd per trein naar Schagen (23-11-1866) (niet via Anna Paulowna daar was pas in 1867 een hulppostkantoor) ter verdere doorzending naar Van Ewijcksluis

Brief gepost Koegras (naamstempel voorzijde), met de trein naar het Postkantoor te Alkmaar en dan naar Arnhem (stempel achterzijde 3-2-1867)

Op 27 september 1875 ontving het kantoor te Koesgras een nieuw naamstempel. He-
laas bezit ik geen afdruk van het stempel op stuk.

bron: Stempelboek van de Rijks Munt

Volgens de stempelboeken van de Rijks Munt is er in 1879 een kleinrond-stempel voor
Koegras aangemaakt. Of dit stempel effectief uitgereikt is, is niet bekend. Een afdruk op
een poststuk is nog niet aangetroffen.

bron: stempelboek van de Munt

Het Hulpkantoor te Koegras werd op 1 juni 1880 opgeheven.

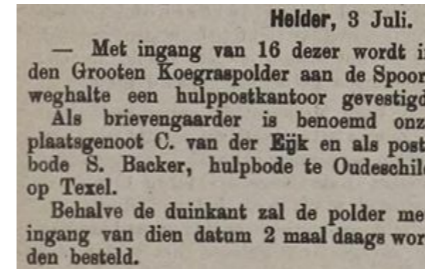
Heropening Hulpkantoor Koegras

Direct na de inpoldering werd er in het centrum van de Koegraspolder een school
gebouwd. Hieromheen ontstond een gehucht. Na de bouw in 1909 van een kerk was er
sprake van een dorp; met toestemming van Koningin Wilhelmina werd dit Julianadorp
genoemd. Er was dus behoefte aan de vestiging van een postkantoor.

Op 29-6-1908 (volgens het "Vliegend Blaadje" 16-7-1908) werd er wederom te Koegras
een hulpkantoor geopend. Het kantoor bevond zich nabij de spoorweghalte Koegras
aan de Rijksweg (buurtschap De Blauwe Keet), de brievengaarder was C. van der Eijk.
Het Hpk Koegras werd gesloten op 20-10-1913 en verhuisde als "hulpkantoor
Koegras" naar een nieuw gebouw huis aan de Schoolweg 67 te Julianadorp.

Koegras Spoorbrug, foto HHV

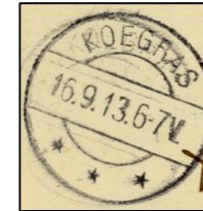

3 juli 1908 vestiging hulpkantoor

28 maart 1913 aanbesteding Hpk

De PTT veranderde in 1913 in haar stempels de naam Koegras in Julianadorp. Medede-
lingen No 5128s van 13 november 1913: "Met ingang van 1 December 1913 zal het hulp-
postkantoor te Koegras zijn genaamd **Julianadorp**". De nieuwe stempels werden op 25
november 1913 naar Julianadorp verzonden

De laatste stempels: 16.9.13

Koegras 8.10.08

Dienstkaart verstuurd door de brievengaarder te Koegras C. van der Eyk op 25.2.09

Het einde van het Buurtschap De Blauwe Keet:

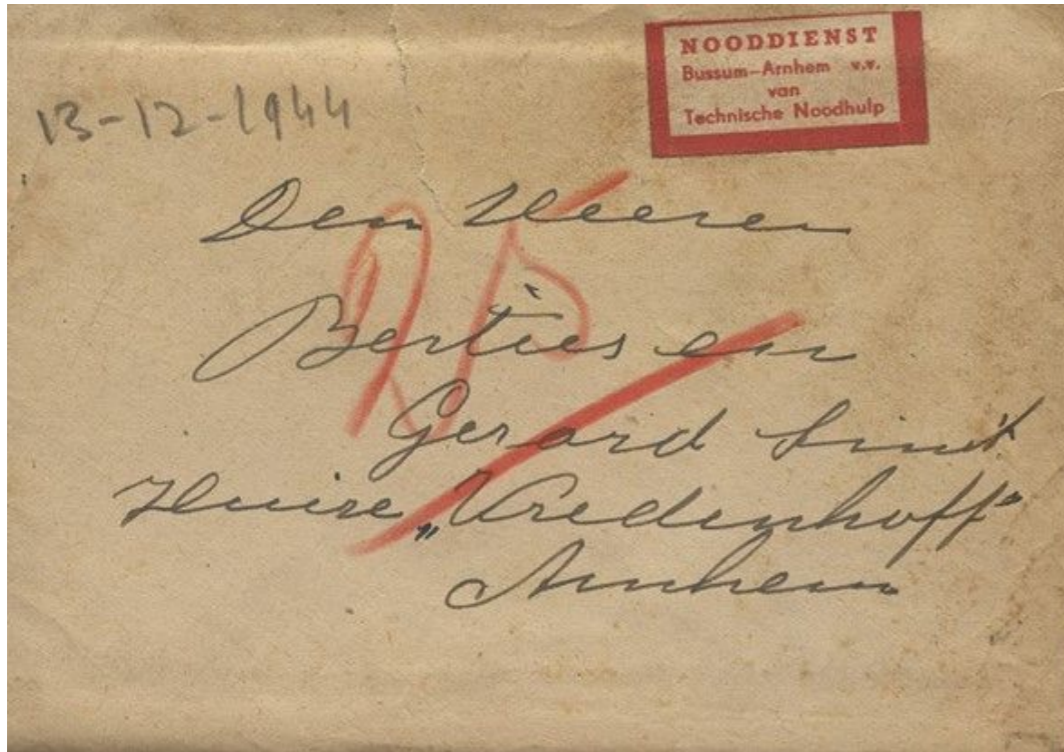
In 1986 werden de percelen van het buurtschap De Blauwe Keet door Rijkswaterstaat
opgekocht en werden de huizen in 1987 gesloopt t.b.v. de aanleg van de afslag van de
N9 Rijksweg-Schoolweg richting Julianadorp.

Bronnen:

- Notities van wijlen Nan Huijsman te Texel, in bezit samensteller
- Verzameling van circulaire's en dienstorders van de PTT sinds 1813, Po & Po 2024
- Postmerken & Postinrichtingen in Nederland tot 1871 deel 1, Po & Po 2006
- Foto's uit de fotobank van de Helderse Historische Vereniging (HHV) --
- Wikipedia _

Technische Nooddienst Bussum - Arnhem 1944-1945 door Douwe van der Heide

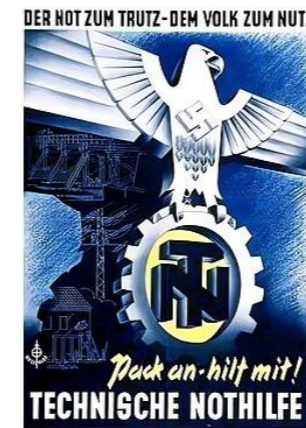
Op internet kwam ik een afbeelding van een envelop tegen, waarop een zegel/vignet zat van de "Technische Nooddienst Bussum". Na verder zoeken bleek deze envelop zich te bevinden in het archief van de Historische Kring Laren. Een groot artikel in hun kwartaalschrift 152 [2020-nr. 3] gaat over deze Nooddienst, door middel van de publicatie van 3 brieven van de familie Smit in Arnhem afkomstig uit zulke enveloppen; zie: <https://historischekringlaren.nl/brieven-en-fotos-van-de-familie-smit-in-de-periode-1940-1945/>

Grootvader Jan Smit (1878-1954) woonde aan de Nieuwlarenweg. Hij heeft gewerkt als wever, later werd hij postbode in Laren. Hij was voorzitter van de Katholieke Arbeiders Beweging, oprichter van Begrafenisonderneming St. Barbara, medeoprichter van Toneelvereniging U.D.I. en lid van diverse besturen van R.K. verenigingen in Laren. Hij was getrouwd met Cornelia Duurland (1873-1943) en had drie kinderen: Marie (1907-1983), **Bertus** (1909-1998) en **Gerard** (1910-1988). Hun namen staan op de enveloppen.

Jan Smit woonde met zijn gezin in een eigen woning en noemde de aanbouw van zijn woning "de woonwagen". Deze aanbouw was makkelijker te verwarmen en te verlichten in deze oorlogstijd. Hun evacués, vier personen die hen toegewezen waren door de gemeente, woonden daar ook. In 1943 overleed Cornelia Duurland. In de oorlogsjaren had opa Jan de extra zorg voor zijn ziekelijke dochter Marie.

Zijn twee zonen Bertus en Gerard waren in 1944 door de Duitsers tewerkgesteld in Arnhem bij de Technische Noodhulp. Zij moesten daar allerlei (opruim)werkzaamheden verrichten, zoals loopgraven aanleggen.

affiche uit 1933: Technische Noodhulp

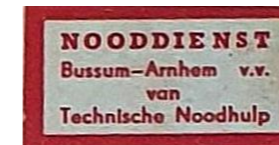
werkaart voor schilder P. Boor voor de Technische Noodhulp, post Bussum

De Technische Noodhulp: Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd haar rol uitgebreid tot het leveren van technisch geschoold personeel om hulp te bieden tijdens noodsituaties in het Derde Rijk en het oplossen van problemen bij de publieke diensten. In het kader daarvan kwam de TeNo in het kielzog van de bezettingsmacht in de door de Duitsers veroverde landen, om vitale diensten te herstellen in landen als Polen, Frankrijk, België, Nederland, Luxemburg en Noorwegen. Er werden ook lokale TeNo-diensten opgericht in onder andere Noorwegen (Teknisk Nødhjelp) en Nederland (Technische Noodhulp): in Nederland waren er zo'n 100.000 helpers.

De TeNo bestond uit vier afdelingen, elk herkenbaar gemaakt met een kleur:

1. De Technische Dienst (TD) had de blauwe kleur.
2. De Luftschutzdienst (LD) of luchtaanvalbeschermingsdienst had de rode kleur.
3. De Bereidschaftsdienst (BD) of noodgevallendienst had de oranje-gele kleur.
4. De Allgemeine Dienst (AD) of algemene dienst had de groene kleur.

Zegeltjes met opdruk in rood: 'Nooddienst Bussum-Arnhem v.v. van Technische Noodhulp'

type 1

type 2; de n van "van" staat hier meer naar rechts

Volgens P.R.A. van Iddekinge in zijn boek 'Arnhem 44/45' (1981), pag. 211 - 212, over de contacten tussen in Arnhem tewerkgestelde mannen uit het Gooi, en hun familie thuis: "De Technische Noodhulp te Bussum onderhield een vrijwel dagelijkse Nooddienst Bussum - Arnhem v.v., waarvoor zelfs speciale zegeltjes waren gedrukt. Met name de retourvrachten waren bijzonder in trek, omdat hiermee geplunderde goederen (...) naar Bussum kwamen". Het ene zegeltje werd geschonken door P.C. Heiser, met een bijbehorende, verklarende tekst. (tekst: archief Gelderland, via HKL)

Bronnen: - Historische Kring Laren (met toestemming afbeelding en gegevens overgenomen) en Wikipedia

Aanvullingen op de francotakje stempellijst van Cees Janssen

door Douwe van der Heide

Alkmaar
1869-10-29

Alkmaar
1873-7-4

Almelo
1872-7-8

Alphen
1870-8-2

Arnhem
1869-8-12

Arnhem
1878-4-6

Bergen op Zoom
1880-2-29

Beverwijk
1870-3-18

Beverwijk
1876-9-29

Bodegraven
1871-5-10

Bolsward
1871-12-6

Bolsward
1874-11-21

Boskoop
1872-1-13

Boxmeer
1870-3-14

Breskens
1871-11-1

Breskens
1875-4-19

Brummen
1870-6-21

Brummen
1875-5-9

De Lemmer
1869-9-25

Delfshaven
1873-5-73

Delft
1870-5-6

Delft
1877-3-3

Delfzijl
1875-3-2

Den Helder
1870-4-29

Deventer
1869-10-26

Dirksland
1875-12-2

Doesborgh
1869-12-4

Dokkum
1869-9-29

Drachten
1881-2-15

Elburg
1870-2-4

Enkhuizen
1870-8-11

Enkhuizen
1872-3-16

Nieuwe meldingen graag aan Douwe van der Heide (pvgridactie@gmail.com)

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN, PRENTBRIEFKAARTEN

UW INTERNATIONALE PARTNER!

China 1897

"Small Dollar – The King of Chinese Philately"

EUR 552.000
CHF 605.000 *
Zürich, juni 2018

West-Australië, "Inverted Swan"

De meest waardevolle postzegel van Australië

EUR 271.400
CHF 314.600 *
Zürich, juni 2018

Nederlands-Indië

Absolute hoogtepunt, stempelproeven 10 cent op velletjes

EUR 67.600 *
Amstelveen, september 2017

EUR 48.800 *
Amstelveen, maart 2016

Nederland 1852

Het enige horizontale brugpaar op brief

* Hamerprijs incl. opgeld

EUR 382.400
CHF 573.600 *
Zürich, juni 2009

Zwitserland 1850

Het 'Winterthur' blok van 8 op brief

CORINPHILA VEILINGEN BV

AMSTELVEEN - NEDERLAND

INFO@CORINPHILA.NL

TEL. + 31 20 624 97 40

WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG

ZÜRICH - ZWITSERLAND

WWW.CORINPHILA.CH

Hoofdsponsor

CORINPHILA - EEN TRADITIE VAN SUCCES

Corinphila maakt deel uit van het Global Philatelic Network met gespecialiseerde postzegelveilinghuizen in vijf landen op drie continenten.

Door onze internationale ervaring en expertise, onze optimale presentatie en een internationaal en vermogend klantenbestand realiseren wij de hoogste prijzen.

Bovendien publiceren wij hardcover veilingcatalogi voor bijzondere verzamelingen op land en op (eigen)naam.

Onze experts adviseren u graag vrijblijvend bij verkoop!